

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 22Co/130/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8119205630
Dátum vydania rozhodnutia: 17. 12. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Viera Kandriková
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2019:8119205630.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Viery Kandrikovej a členov senátu JUDr. Michala Boroňa a JUDr. Branislava Brezu v spore žalobcu: F. Z. E., J. XX.XX.XXXX, G. K. XX, XXX XX K., právne zastúpeného JUDr. Igorom Šafrankom, advokátom, Sov. hrdinov 163/66, 089 01 Svidník, proti žalovanému: PROFI CREDIT Slovakia, s.r.o., Pribinova 25, 824 96 Bratislava, IČO: 35 792 752, právne zastúpeného Advokátskou kanceláriou JUDr. Andrea Cviková, s.r.o., Kubániho 16, 811 04 Bratislava, IČO: 47 233 516, o primerané finančné zadostučinenie vo výške 1.401,28 eura, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Prešov zo dňa 25.09.2019 č. k. 32Csp/70/2019-60 takto jednohlasne

rozhodol:

- I. Potvrdzuje sa rozsudok vo výrokoch I. a III.
- II. Náhrada trov odvolacieho konania sa stranám sporu nepriznáva.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom Okresný súd Prešov (ďalej len „súd prvej inštancie“) rozhodol takto, cit.:
„I. Žalovaný je p o v i n n ý zaplatiť žalobcovi sumu 700 eur do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.
II. V prevyšujúcej časti žalobu z a m i e t a.
III. Žalobca má n á r o k na náhradu trov konania voči žalovanému v rozsahu 100 %, o ktorých výške bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku.“
2. Rozhodnutie odôvodnil právne ustanoveniami § 3 ods. 3 a 5 a § 4 ods. 2 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa.
3. V odôvodnení súd prvej inštancie uviedol, že pokiaľ ide o dôvodnosť žaloby vo veci samej, úspech žalobcu ako spotrebiteľa v konaní o vydanie bezdôvodného obohatenia sp. zn. 19Csp/207/2016 je nespochybniteľný. S poukazom na to, že žalobca ako spotrebiteľ na súde úspešne uplatnil porušenie práva, má právo na primerané finančné zadostučinenie od toho, kto za porušenie práva alebo povinnosti zodpovedá. Súd prvej inštancie posúdil nárok žalobcu na primerané finančné zadostučinenie v zmysle satisfakcie za to, že sa domáhal voči dodávateľovi na súde svojich práv ako dôvodný. Žalovaný porušil práva žalobcu tým, že zmluva o revolvingovom úvere nespĺňala všetky obsahové náležitosti v zmysle Zákona o spotrebiteľských úveroch a z tohto dôvodu bola považovaná za bezúročnú a bez poplatkov. Porušenie spotrebiteľských práv bolo právoplatne judikované a neobstojí preto námietka žalovaného o absencii porušenia spotrebiteľských práv. Súd prvej inštancie sa nestotožnil s názorom žalobcu v tom smere, že výška primeraného finančného zadostučinenia musí byť totožná s výškou

priznaného bezdôvodného obohatenia. V danom prípade súd prvej inštancie považoval za spravodlivé priznať primerané finančné zadosťučinenie vo výške 700 eur. Pri úvahe o výške priznaného finančného zadosťučinenia súd vychádzal z intenzity porušenia spotrebiteľských práv zohľadňujúc tiež časový aspekt závadného konania žalovaného. Zároveň súd vzal do úvahy, že žalobca ani len netvrdil a už vôbec nepreukázal ďalšie okolnosti (okrem priznaného bezdôvodného obohatenia), ktoré by mohli mať vplyv na rozhodnutie o výške primeraného finančného zadosťučinenia. Primeraná povaha a rozsahu porušenia práv žalobcu je suma 700 eur (cca polovica výšky bezdôvodného obohatenia), ktorá zodpovedá svojmu účelu, teda poskytuje žalobcovi ako spotrebiteľovi primeranú satisfakciu a súčasne pôsobí dostatočne odradzujúco pre žalovaného, ktorého má „motivovať“ k tomu, aby sa v budúcnosti vyhol predkladaniu vadných zmlúv spotrebiteľom.

4. O trovách strán súd prvej inštancie rozhodol podľa § 255 ods. 1 v spojení s § 262 ods. 1 a čl. 3 ods. 1 a 2 a čl. 4 ods. 2 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“). Súd prvej inštancie priznal žalobcovi nárok na náhradu trov konania v plnej výške, hoci mu nebola priznaná celá požadovaná suma primeraného finančného zadosťučinenia. V danom prípade výška nároku závisela od úvahy súdu. Úvaha súdu sa týkala skutkových okolností, ktoré sú podstatné pre rozhodnutie o výške priznaného plnenia, nie čo do základu uplatneného nároku, ten bol daný. O výške náhrady trov konania bude rozhodnuté samostatným uznesením vychádzajúc z výšky priznaného plnenia po právoplatnosti rozsudku podľa § 262 ods. 2 CSP.

5. Proti tomuto rozsudku v rozsahu výrokov I. a III. podal žalovaný v zákonnej lehote odvolanie z dôvodov podľa § 365 ods. 1 písm. b), d), f) a h) CSP. Namietal, že z napadnutého rozsudku nie je možné zistiť, aké konkrétne skutkové okolnosti viedli súd k záveru o tom, že je na mieste priznanie sumy 700 eur. Rozsudok žiadne odôvodnenie toho, ako súd konkrétne zvažoval „intenzitu porušenia“ spotrebiteľských práv zohľadňujúcich časový aspekt závadného konania žalovaného“ vo vzťahu k uvedenej sume neuvádza. Napadnutý rozsudok neobsahuje žiadne ustanovenie o tom, aká konkrétna povinnosť žalovaného, alebo ktoré konkrétne právo vyplývajúce z ustanovení, ktoré sú určené na ochranu spotrebiteľa, boli porušené. Týmto odvolaním žalovaný napadol aj výrok o náhrade trov konania. Tvrdil, že napriek skutočnosti, že rozhodnutie o výške plnenia závisí od úvahy, mal súd prihliadnuť aj na to, že zo strany žalobcu od počiatku neboli preukázané okolnosti k ním požadovanému nároku (čo do výšky). Z tohto dôvodu nie je možný princíp procesnej zodpovednosti za výsledok konania vzťahovať len k tomu, že základ nároku je daný, ale aj k tomu, že žalobca v konaní nepreukázal nič o jeho výške a rozhodnutie je založené na iných ako žalobcom uvádzaných tvrdeniach. Navrhol, aby odvolací súd zmenil napadnutý rozsudok, žalobu zamietol a žalovanému priznal právo na náhradu 100 % trov právneho zastúpenia.

6. Krajský súd v Prešove ako súd odvolací (§ 34 CSP) po zistení, že odvolanie bolo podané v zákonom stanovenej lehote (§ 362 ods. 1 CSP), oprávnenou osobou (§ 359 CSP) proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné (§ 355 CSP), preskúmal rozhodnutie v napadnutej časti, ako aj konanie mu predchádzajúce v zmysle zásad vyplývajúcich z ust. § 379 a nasl. CSP, bez nariadenia pojednávania (§ 385 CSP a contrario) s tým, že miesto a čas vyhlásenia rozsudku oznámil na úradnej tabuli súdu a webovej stránke odvolacieho súdu a dospel k záveru, že odvolanie žalovaného nie je dôvodné.

7. So zreteľom na obsah odvolania žalovaného bol v odvolacom konaní preskúmaný výrok napadnutého rozsudku, ktorým súd prvej inštancie žalobe v časti vyhovel, ako aj súvisiaci výrok o trovách konania. Keďže výrok, ktorým súd žalobu čiastočne zamietol, žalobca v odvolaní nenapadol, nebol preto v odvolacom konaní predmetom preskúmania a ako taký nadobudol právoplatnosť.

8. Odvolací súd sa najprv vyporiadal s odvolacou námietkou žalovaného, že súd prvej inštancie svoje rozhodnutie riadne a v úplnosti neodôvodnil. Je potrebné uviesť, že požiadavka na riadne, úplné odôvodnenie rozhodnutia predstavuje zásadu spravodlivého procesu, vyplýva to aj z judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva. Judikatúra tohto súdu však nevyžaduje, aby na každý argument strany aj taký, ktorý nie je pre rozhodnutie významný, bola daná v odôvodnení rozhodnutia odpoveď. Špecifická odpoveď sa vyžaduje na taký argument, ktorý je pre rozhodnutie rozhodujúcim (Ruiz Torija c./ Španielsko z 09.12.1994, séria A, č. 303-A; Hiro Balani c./ Španielsko z 09.12.1994, séria A, č. 303-B).

9. V tejto súvislosti je právne významné ustanovenie § 220 ods. 2 CSP, podľa ktorého v odôvodnení rozsudku súd uvedie, čoho sa žalobca domáhal, aké skutočnosti tvrdil, aké dôkazy označil a aké

prostriedky procesného útoku použil, ako sa vo veci vyjadril žalovaný a aké prostriedky procesnej obrany použil. Súd jasne a výstižne vysvetlí, ako posúdil podstatné skutkové tvrdenia a právne argumenty strán, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, ktoré dôkazy vykonal, z ktorých dôkazov vychádzal a ako ich vyhodnotil, prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec právne posúdil, prípadne odkáže na ustálenú rozhodovaciu prax. Súd dbá, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé.

10. Odvolací súd považuje rozsudok súdu prvej inštancie za vecne správny a preskúmateľný. Súd prvej inštancie vysvetlí, z akých dôvodov žalobe čiastočne o vydanie primeraného finančného zadosťučinenia vyhovel (tak v prípade nároku i výšky), odôvodnenie jeho rozhodnutia zodpovedá kritériám odôvodnenia, ktoré sú upravené v § 220 ods. 2 CSP. Nie je možné konštatovať, že by rozhodovacím procesom došlo k odňatiu možnosti žalovaného konať pred súdom a k porušeniu práva na spravodlivý súdny proces. Za odňatie možnosti konať pred súdom a za porušenie práva na spravodlivý súdny proces nie je možné považovať to, ak súd prvej inštancie neodôvodní svoje rozhodnutie podľa predstáv odvolateľa.

11. V prejednávanej veci je predmetom konania nárok žalobcu vyplývajúci z ust. § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa. Citované ustanovenie zákona o ochrane spotrebiteľa upravuje právo spotrebiteľa žiadať primerané finančné zadosťučinenie v prípade, ak na súde úspešne uplatní porušenie svojho práva, a to od toho, kto za toto porušenie práva zodpovedá. Cieľom finančného zadosťučinenia je dovršenie ochrany porušeného práva spôsobom, ktorý vyžaduje poskytnutie vyššieho stupňa ochrany. Jediným predpokladom pre uplatnenie práva na primerané finančné zadosťučinenie je porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi. Zákon teda nevyžaduje pre vznik tohto práva, aby spotrebiteľovi bola privodená nejaká ujma. Postačuje, ak k takémuto porušeniu práva alebo povinnosti dôjde.

12. Inštitút primeraného finančného zadosťučinenia môže na účely ochrany spotrebiteľa naplniť požiadavku účinného a odradzujúceho prostriedku ochrany. Tak právna teória, ako aj aplikačná prax spájajú inštitút náhrady škody výlučne so znížením majetku a ušlým ziskom. Náhrada škody ako inštitút súkromného práva v podmienkach Slovenskej republiky a konštantnej judikatúry sleduje výlučne reparačnú funkciu. Pre porovnanie sankčná funkcia náhrady škody (punitive damages v práve USA a exemplary damages v práve Veľkej Británie) je taká náhrada škody, ktorej cieľom nie je kompenzovať žalobcu, ale skôr potrestať žalovaného za protiprávne konanie, ktorého sa dopustil vo vzťahu k žalobcovi a ktorým žalobcovi spôsobil škodu a odradiť odporcu alebo akúkoľvek tretiu osobu od opakovania takéhoto konania v budúcnosti. Sankčná náhrada škody teda trestá a súčasne pôsobí preventívne. Jazyk európskych predpisov a judikatúry akcentuje najmä druhú funkčnú zložku sankčnej náhrady škody, teda funkciu preventívnu (porov. najmä používanie adjektíva "odradzujúci").

13. A tak práve inštitút relatívnej náhrady nemajetkovej ujmy môže byť prostriedkom ochrany na doplnenie o preventívne účinky pred diskrimináciou. V zmysle judikatúry ESD a antidiskriminačných smerníc musia byť sankcie za diskriminačné správanie „účinné, primerané a odradzujúce“.

14. K uplatneniu práva na primerané finančné zadosťučinenie nemôže dôjsť kedykoľvek. Toto právo vzniká v zmysle ust. § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa v znení neskorších predpisov po tom, čo zo strany spotrebiteľa dôjde k úspešnému uplatneniu porušenia práva alebo povinností na súde. Či došlo k úspešnému uplatneniu porušenia práva alebo povinností na súde vyplynie až z právoplatného rozhodnutia súdu vydaného vo veci samej.

15. Vo veci sp. zn. 19Csp/207/2016 Okresného súdu Prešov sa žalobca domáhal voči žalovanému zaplata sumy 1.401,28 eura s príslušenstvom titulom bezdôvodného obohatenia. Vo vzťahu k uplatnenému nároku mal žalobca v konaní plný úspech. Rozsudok Okresného súdu Prešov zo dňa 08.02.2018, č. k. 19Csp/207/2016-64 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Prešove zo dňa 29.10.2018, č. k. 7Co/72/2018-96 nadobudol právoplatnosť dňa 30.11.2018. Právoplatným ukončením konania vo veci 19Csp/207/2016 Okresného súdu Prešov bol naplnený predpoklad úspešného uplatnenia porušenia práva alebo povinností umožňujúci žalobcovi požadovať od žalovaného právo na primerané finančné zadosťučinenie. Žaloba o primerané finančné zadosťučinenie bola podaná dňa 20.03.2019.

16. V prípade žalovaného, ako to vyplýva z rozsudku č.k. 19Csp/207/2016-64 zo dňa 08.02.2016 Okresného súdu Prešov, s ktorým sa súd prvej inštancie oboznámil aj v tomto konaní, išlo o závažné

porušenie práv a povinností zameraných na ochranu spotrebiteľa, keď zmluva o spotrebiteľskom úvere uzavretá medzi žalobcom a žalovaným v rozpore so zákonom neobsahovala podstatné náležitosti spotrebiteľskej úverovej zmluvy (adresu predávajúceho, dobu trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere, výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov) a žalovaný žiadal neprimerane vysoký úrok (70,01 %) v rozpore s dobrými mravmi. Odvolací súd, vzhľadom na spotrebiteľom úspešné uplatnenie porušenia práva voči dodávateľovi uvádza, že súd prvej inštancie správne postupoval, keď žalovanému uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi primerané finančné zadosťučinenie.

17. Pri rozhodovaní o primeranom finančnom zadosťučinení treba vychádzať z toho, že toto má plniť jednak funkciu satisfakčnú, jednak funkciu sankčnú tak, aby dostatočne odradzovalo od získavania plnení z neplatných právnych úkonov týkajúcich sa spotrebiteľských zmlúv a jednak to treba chápať ako odmenu za to, že spotrebiteľ sa pustil do sporu s nepochybne ekonomicky a právne silnejším porušovateľom spotrebiteľských práv. Za stavu, že cieľom existencie inštitútu finančného zadosťučinenia je okrem iného mať reálny a efektívny odradzujúci účinok vo vzťahu k dodávateľovi od upustenia, recidívy porušovania spotrebiteľských práv, odvolací súd sa stotožňuje so súdom prvej inštancie, že priznaná suma finančného zadosťučinenia 700 eur je postačujúca. Odvolací súd má za to, že takéto finančné zadosťučinenie vo výške 700 eur vo vzťahu k žalobcovi ako spotrebiteľovi nepredstavuje neopodstatnené a neprimerané obohacovanie sa, či duplicitné uplatňovanie nároku spotrebiteľa. Základom pre určenie sumy peňažného zadosťučinenia je primeranosť a súd túto sumu určí na základe vlastnej úvahy. Je teda posudzovaná podľa subjektívnej povahy a zohľadňuje všetky skutočnosti, ktoré viedli spotrebiteľa k podaniu žaloby o priznanie primeraného finančného zadosťučinenia.

18. V konaniach, v ktorých rozhodnutie o výške plnenia závisí od úvahy súdu, predstavuje výnimku zo zásady zodpovednosti za výsledok sporového konania. Úvaha súdu sa môže týkať len skutkových okolností, ktoré sú podstatné pre rozhodnutie o výške priznaného plnenia (nie základu uplatneného nároku). Pre priznanie plnej náhrady trov konania v tomto prípade nie je podstatný rozsah čiastočného úspechu sporovej strany (v nepatrnej časti alebo prevažnej časti). Úvaha súdu o výške plnenia sa musí opierať o hmotné právo, spravidla o právne normy, v ktorých je rozsah nároku upravený vymedzením právne relevantných kritérií a jeho samotné určenie (vyčíslenie) vyplýva z konkrétnych okolností danej veci. Pre priznanie plnej náhrady trov konania nie je podstatný rozsah čiastočného úspechu (v nepatrnej časti alebo prevažnej časti), a to ani to, akú sumu v pomere k súdom priznanej sume strana uplatňovala. Za neúspech sa nepovažuje rozdiel medzi uplatňovanou a priznanou výškou nároku. Predpokladom pre aplikáciu tohto ustanovenia je výlučne skutočnosť, že rozhodnutie o výške plnenia záviselo od úvahy súdu.

19. Súd prvej inštancie preto správne postupoval, keď žalobcovi priznal plnú náhradu konania, keďže žalobca bol úspešný, čo do základu nároku na priznanie finančného zadosťučinenia, pričom celková výška finančného zadosťučinenia spočívala v úvahe súdu. Z tohto dôvodu má žalobca nárok na náhradu trov prvoinštančného konania v plnom rozsahu tak, ako je to uvedené vo výrokovej časti rozsudku súdu prvej inštancie.

20. Za toho stavu odvolací súd napadnutý rozsudok vo výrokoch I. a III. ako vecne správny potvrdil (§ 387 ods. 1 a 2 CSP).

21. O trovách odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa § 396 ods. 1 CSP v spojení s ust. § 255 ods. 1 CSP. Dôvodom takéhoto rozhodnutia o trovách bola skutočnosť, že žalobca bol úspešný, no v priebehu odvolacieho konania mu žiadne preukázateľné trovy nevznikli a žalovanému ako procesne neúspešnej strane nárok na náhradu trov odvolacieho konania nevznikol. Odvolací súd vychádza z čl. 17 Základných princípov CSP zakotvujúceho procesnú ekonómiu. Rozhodovanie postupom najskôr podľa § 262 CSP v spojení s ust. § 396 ods. 1 CSP o priznaní nároku strane na náhradu trov konania a následne súdom prvej inštancie o výške náhrady trov konania za situácie, keď oprávnenej strane žiadne trovy konania nevznikli, by bolo zjavne nielen nerozumné, ale i v rozpore so zásadou hospodárnosti civilného súdneho konania.

22. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods. 2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom.

Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).